

Kronika

Katedra i Zakład Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

minima cura si maxima vis

*Kronika Katedry Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
została założona w październiku 2007 roku
z inicjatywy nowego Kierownika Katedry, dr. hab. Franciszka Głównki.*

ROK 2010

JM Rektor Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, prof. dr hab. Jacek Wysocki, uhonorował nagrodą zespołową za osiągnięcia naukowe w roku akademickim 2008/2009:

DR. HAB. FRANCISZKA GŁÓWKĘ, PROF. UM

DR MARTEŃ KARAŹNIEWICZ-ŁADA

PROF. DR. HAB. JACKA WACHOWIAKA (Klinika Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatricznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu)

oraz

PROF. DR. HAB. TADEUSZA HERMANNA

MGR ANDRZEJA CZYRSKIEGO

Dnia 13 stycznia uchwałą Rady Wydziału Farmaceutycznego wszczęto przewód doktorski **MGR JOANNY SOBIAK**.

Na promotora rozprawy doktorskiej o tytule: „*Kliniczne znaczenie badań farmakokinetyki etopozydu u dzieci chorych na ostrą białaczkę limfoblastyczną*” wybrana została dr hab. Maria Chrzanowska, prof. UM.

Dnia 27 kwietnia miała miejsce publiczna obrona rozprawy doktorskiej **MGR FARM. ANDRZEJA CZYRSKIEGO**.

Rozprawa doktorska „*Preparatyka, struktura, wybrane właściwości fizykochemiczne i biologiczne nowej pochodnej papaweryny*” została wykonana w Katedrze i Zakładzie Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki pod kierunkiem Pana prof. Tadeusza Hermanna. Głównym celem rozprawy doktorskiej było rozwiązanie struktury nowej pochodnej (związek WP) powstałej w wyniku alkalicznej oksydacji brunatnej pochodnej izochinoliny. Ponadto wyznaczono również kinetykę powstawania związku WP w środowisku alkalicznym. Obok badań strukturalnych oraz kinetycznych przeprowadzono również oznaczenie cytotoksyczności badanych substancji, ich powinowactwa do DNA, lipofilowości oraz rozpuszczalności.

Rada Wydziału Farmaceutycznego dnia 19 maja 2010 roku nadała Andrzejowi Czyrskiemu tytuł doktora nauk farmaceutycznych w specjalności farmacja fizyczna.

W dniach 26 – 29 maja w Międzyzdrojach miał miejsce V Zjazd Polskiego Towarzystwa Onkologii i Hematologii Dziecięcej zorganizowany przez Klinikę Pediatrii, Hematologii i Onkologii Dziecięcej Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. W konferencji tej aktywnie uczestniczyły **MGR JOANNA SOBIAK** oraz **DR HAB. MARIA CHRZANOWSKA, PROF. UM**. Podczas tego wydarzenia zaprezentowane zostały wyniki badań:

Sobiak J, Chrzanowska M, Wachowiak J, Szpecht D. *Farmakokinetyka etopozyny u dzieci z ostrą białaczką limfoblastyczną przygotowywanych do allogenicznego przeszczepu komórek krwiotwórczych.*

W dniach 14 – 16 czerwca gościł w Poznaniu **PROF. LUIS RECALDE MANRIQUE**, Dziekan Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu w Granadzie, Przewodniczący Konferencji Dziekanów Wydziałów Farmaceutycznych w Hiszpanii oraz członek Prezydium European Association of Faculties of Pharmacy. Wizyta profesora Recalde została zorganizowana przez prof. Franciszka Główkę,

kierownika Katedry Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki UMP, przy współpracy Urzędu Miasta Poznania w ramach programu „Akademicki Poznań” i „Poznan Workshops” oraz Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Głównym punktem wizyty był wykład otwarty pt. „*Present and future of pharmacy studies in Spain*”, który odbył się 15 czerwca br. w Centrum Kongresowo - Dydaktycznym Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Na zdjęciu od lewej: prof. Lucjusz Zaprutko, prof. Franciszek Główka, prof. Edmund Grześkowiak (Dziekan WF), prof. Luis Recalde Manrique, prof. Tadeusz Hermann

Na początku spotkania prof. Franciszek Główka krótko przedstawił sylwetkę znamienitego gościa oraz oficjalnie powitał wszystkich przybyłych. Podziękował również władzom Miasta Poznania oraz Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu za pomoc i finansowe wsparcie wizyty prof. Recalde.

Interesująca tematyka wykładu, dotycząca nie tylko studiów farmaceutycznych w Hiszpanii, ale także ogólniej szkolnictwa wyższego, spowodowała, że po wykładzie wywiązała się ciekawa dyskusja. Studentów przybyłych na spotkanie z prof. Recalde interesował najbardziej tryb studiów w Hiszpanii oraz udział studentów i organizacji studenckich w przygotowaniu programów nauczania. W dyskusji, przede wszystkim na temat studiów farmaceutycznych w Europie, aktywnie uczestniczyło także grono przybyłych profesorów Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

W trakcie pobytu w Poznaniu prof. Recalde spotkał się także z władzami Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, Prorektorem ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą – prof. Zenonem Kokotem oraz Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego – prof. Edmundem Grześkowiakiem. Podczas tych spotkań nawiązano rozmowy dotyczące współpracy pomiędzy Wydziałami Farmaceutycznymi

Uniwersytetu w Granadzie oraz Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Omawiano możliwości rozpoczęcia wymiany studentów w ramach programów Sokrates/Erasmus oraz pracowników naukowo-dydaktycznych. Współpraca ta będzie niewątpliwie korzystna dla obu stron, zarówno dla Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, który właśnie obchodzi swoje 90-lecie, jak również dla Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu w Granadzie mającego aż 150-letnią tradycję. Ponadto, prof. Recalde spotkał się z pracownikami oraz doktorantami Katedry Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki oraz Katedry Chemii Nieorganicznej i Analitycznej Wydziału Farmaceutycznego UMP. Duże wrażenie zrobiły toczące się przy ul. Rokietnickiej inwestycje Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

W napiętym harmonogramie wizyty znamienitego gościa nie mogło zabraknąć miejsca także dla zwiedzania najpiękniejszych miejsc Poznania. Prof. Recalde odwiedził urokliwe Stare Miasto, Ostrów Tumski oraz tereny rekreacyjne przy Jeziorze Maltańskim. Podsumowując pierwszą wizytę prof. Recalde w Poznaniu i w Polsce, można z całą pewnością stwierdzić, że była bardzo udana. Poznań imponuje przyjezdnym swoim klimatem akademickiego miasta, ale również niezapomnianą atmosferą Starówki. Komplementy usłyszane od gościa pochodzącego z zabytkowej Granady, miasta kojarzonego przede wszystkim z cudowną Alhambrą, ale i mającego tradycje uniwersyteckie, są tego najcenniejszym dowodem.

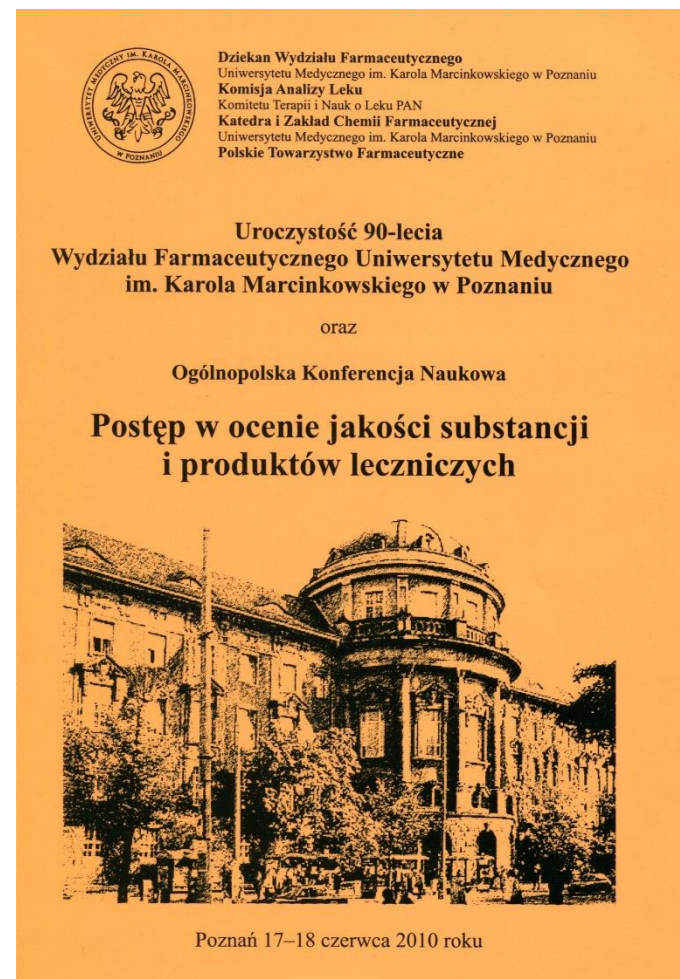
Dni 17 – 18 czerwca upłynęły pod znakiem obchodów uroczystości 90-lecia Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Z tej okazji zorganizowana została Ogólnopolska Konferencja Naukowa „*Postęp w ocenie jakości substancji i produktów leczniczych*”. W konferencji aktywny udział brali pracownicy Katedry Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki, prezentując w formie posterów wyniki uzyskane podczas prowadzonych badań:

Sobiak J, Chrzanowska M, Wachowiak J. *Etopozyd w onkologii dziecięcej.*

Główka F, Romański M, Teżyk A, Żaba C. *Metoda HPLC-RID do badań kinetyki aktywacji treosulfanu oraz hydrolizy jego aktywnych biologicznie epoksypochodnych.*

Kamińska J, Chrzanowska M, Głyda M, Mazurek S. *Walidacja metody HPLC oznaczania metabolitów mykofenolanu mofetylu w osoczu chorych po przeszczepieniu nerki.*

Karaźniewicz-Łada M, Główka F, Macionga M. *Zastosowanie metody HPCE w badaniach kinetyki uwalniania kłopidogrelu z tabletek.*

Rada Wydziału Farmaceutycznego zdecydowała dnia 19 czerwca o wszczęciu przewodu doktorskiego **MGR MICHAŁA ROMAŃSKIEGO.**

Na promotora rozprawy doktorskiej o tytule „Ocena parametrów kinetycznych i farmakokinetycznych treosulfanu i jego aktywnych epoksypochodnych w przewidywaniu zmian ich poziomów u chorych poddanych kondycjonowaniu przed przeszczepem komórek hematopoetycznych” wybrano dr. hab. Franciszka Główkę, prof. UM.

Dni 18 – 20 czerwca były czasem spotkania członków Europejskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego. Konferencja 20th Annual Meeting of the European Society of Hypertension odbyła się w Oslo w Norwegii. Podczas tej konferencji **dr Maciej Cymerys** z Kliniki Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń

Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego prezentował wyniki badań wykonanych we współpracy z Katedrą Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki w ramach projektu dotyczącego funkcji dehydrogenazy 11 β -hydroksysteroidowej 2 u osób z nadciśnieniem tętniczym:

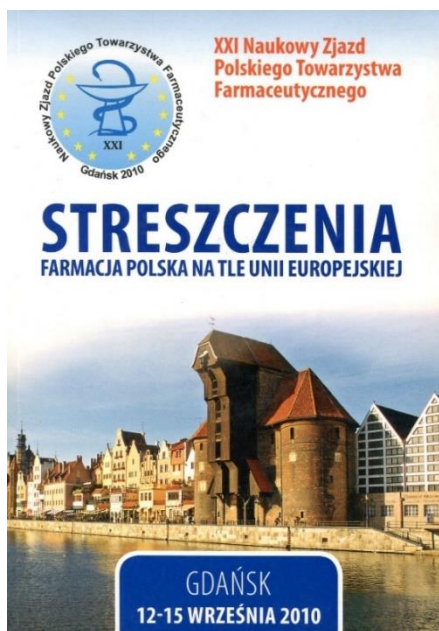

Cymerys M, **Kosicka K**, Pupek-Musialik D, **Główka F**, **Kośla A**, Chuchracki M. *Levels of the cortisol, cortisone and their metabolites as a markers of apparent mineralocorticoid excess (AME) - case presentation.*

W pierwszych dniach września odbył się w Poznaniu XII Zjazd Polskiego Towarzystwa Magnezologicznego "Pierwiastki w środowisku i życiu człowieka". W tym spotkaniu uczestniczyła doktorantka w Katedrze Farmacji Fizycznej i Farmakokinetiki – **MGR JOLANTA KAMIŃSKA**. Na konferencji zaprezentowane zostały wyniki badań:

Kamińska J, Suliburska JM, Chrzanowska M, Duda G, Głyda M, Krejpcio Z. Wpływ leków immunosupresyjnych na stężenie składników mineralnych w osoczu chorych po przeszczepieniu nerki.

W dniach 12 – 15 września **DR HAB. FRANCISZEK GŁÓWKA, PROF. UM** oraz **MGR MICHAŁ ROMAŃSKI** uczestniczyli w XXI Naukowym Zjeździe Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego „Farmacja polska na tle Unii Europejskiej”, który odbył się w Gdańsku. Na konferencji prezentowali wyniki badań naukowych:

Główka FK, Romański M. Kinetyka aktywacji treosulfanu i hydrolizy jego biologicznie aktywnych epoksypochodnych.

W Krynicy-Zdrój w dniach 16 – 18 września odbył się międzynarodowy kongres XVII International Congress of the Polish Pharmacological Society. Podczas tego wydarzenia zaprezentowane zostały wyniki badań, których współautorem była dr Marta Karaźniewicz-Łada:

Sozański T, Magdalan J, **Karaźniewicz-Łada M**, Trocha M, Szumny J, Kiełbowicz G, Macierzyńska A, Słupski W, Merwid-Łąd A, Szelaąg A. *Effect of omeprazol on oral bioavailability and pharmacokinetics of vinpocetine in rats.*

W dniach 4 – 6 października w tureckim mieście Antalya odbyło się międzynarodowe sympozjum 7th Bi-Annual Childhood Leukemia Symposium. Podczas tej konferencji prezentowane były wyniki badań prowadzonych przez Katedrę Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki we współpracy z Kliniką Hematologii, Onkologii i Transplantologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu:

Chrzanowska M, Sobiak J, Żytkiewicz C, Kołtan S, Wysocki M, Wachowiak J. *Genotype and phenotype analysis of the thiopurine methyltransferase in children with acute myelogenous leukemia.*

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podjęło decyzję o przyjęciu do finansowania projektu naukowego:

Ocena farmakogenetycznych czynników ryzyka wystąpienia oporności na kłopidogrel u chorych z cukrzycą typu 2.

Kierownikiem projektu jest **DR MARTA KARAŹNIEWICZ-ŁADA**, a zakładany czas trwania to 36 miesięcy.

Uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z 8 września, **DR HAB. FRANCISZEK GŁÓWKA, PROF. UMP** został uhonorowany nagrodą I stopnia im. Władysława Biegańskiego za wybitne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze. Nagroda została wręczona Prof. Franciszkowi Głowce przez JM Rektora, Prof. Jacka Wysockiego, podczas uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego 2010/2011, dnia 6 października.

Dorobek naukowy pracowników Katedry Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki w roku 2010:

1. **Franciszek K. Główka, Michał Romański, Jacek Wachowiak**, *High-dose treosulfan in conditioning prior to hematopoietic stem cell transplantation*. Expert Opin. Investig. Drugs 2010 Vol. 19 nr 10 s. 1275-1295. **KBN = 32, IF = 4.337**
2. **Franciszek K. Główka, Katarzyna Kosicka, Marta Karaźniewicz-Łada**, *HPLC method for determination of fluorescence derivatives of cortisol, cortisone and their tetrahydro- and allo-tetrahydro-metabolites in biological fluids*. J. Chromatogr. B 2010 Vol. 878 nr 3-4 s. 283-289, **KBN = 32, IF = 2.971**
3. **Marta Karaźniewicz-Łada, Franciszek Główka, Grzegorz Oszkinis**, *Capillary Zone Electrophoresis method for determination of (+)-S clopidogrel carboxylic acid metabolite in human plasma and urine designed for biopharmaceutical studies*. J. Chromatogr. B 2010 Vol. 878 nr 13-14 s. 1013-101, **KBN = 32, IF = 2.971**
4. **Maria Chrzanowska, Jolanta Kamińska, Maciej Głyda, Grażyna Duda, Ewa Makowska**, *Antioxidant capacity in renal transplant patients*. Pharmazie 2010 Vol. 65 nr 5 s. 363-366, **KBN = 20, IF = 0.869**
5. **Karolina Piotrowska, Tadeusz Hermann, Alicja Pawelska**, *Photostabilization of papaverine hydrochloride solutions*. Acta Pol. Pharm. 2010 Vol. 67 nr 4 s. 321-326, **KBN = 13, IF = 0.465**
6. **Maria Chrzanowska, Marta Kuehn**, *Aktywność metylotransferazy tiopurynowej w populacji polskiej*. Probl. Ter. Monit. 2010 T. 21 nr 2 s. 89-97, **KBN = 6**
7. **Katarzyna Kosicka, Franciszek K. Główka, Agnieszka Kośła, Maciej Cymerys, Marek Chuchracki**, *Rola glikokortykosteroidów w etiologii nadciśnienia tętniczego*. Nadciś. Tętn. 2010 T. 14 nr 3 s. 208-215, **KBN = 9**
8. **Franciszek Główka**, *Farmacja Współczesna. Kwart.*, Rada Naukowa, Warszawa: Akademia Medycyny 2009, nr 1-4, **KBN = 2**

Łączna punktacja w roku 2010:

KBN = 146

IF = 11.613

Dydaktyka w roku akademickim 2009/2010:

W roku akademickim 2009/2010 w Katedrze Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki wykonane zostały następujące prace magisterskie:

1. **Bartosz Kupczyk:** „Wyznaczanie współczynnika podziału syntetycznych leków purynowych metodą chromatografii cienkowarstwowej”
kierownik pracy: dr Andrzej Czyrski
2. **Anna Przybolewska:** „Metoda HPCE oznaczania enancjomerów werapamilu w osoczu u ludzi”
kierownik pracy: dr hab. Franciszek Główka, prof. UM
opiekun pracy: dr Matylda Resztak
3. **Dariusz Dysierowicz:** „Ocena aktywności izoformy 2 dehydrogenazy 11β -hydroksysteroidowej u zdrowych ochotników”
kierownik pracy: dr hab. Franciszek Główka, prof. UM
opiekun pracy: mgr Katarzyna Kosicka
4. **Kinga Fiszer:** „Kinetyka uwalniania enancjomerów ibuprofenu z postaci farmaceutycznych”
kierownik pracy: dr Marta Karaźniewicz-Łada
5. **Joanna Czarnecka:** „Ocena kliniczna farmakokinetyki metabolitów mykofenolanu mofetylu u chorych po przeszczepieniu nerki”
kierownik pracy: dr hab. Maria Chrzanowska, prof. UM

Katedra Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki wczoraj i dziś

W 2010 roku w Katedrze i Zakładzie Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki zostały wykonane prace remontowe obejmujące pokoje nr 1 (zdjęcie górne) i 3 (zdjęcie dolne).

